

DIREKTIIVID

KOMISJONI DIREKTIIV 2010/60/EL,

30. august 2010,

millega sätestatakse teatavad erandid looduskeskkonna säilitamiseks mõeldud söödakultuuride seemnesegude turustamiseks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

(edaspidi „säilitussegud“), isegi kui nende segude komponendid ei vasta mõnele direktiivis 66/401/EMÜ sätestatud turustamise üldnõudele, tuleb ette näha teatavad erandid.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivi 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 13 lõike 1 neljandat lõiku,

- (3) Et tagada säilitussegudena turustatavate segude vastavus kõnealuste erandite nõuetele, tuleb ette näha, et selliste segude turustamine toimub lubade alusel. Loa saamiseks tuleks esitada taotlus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nagu näitavad mitmesugused rahvusvahelised ja ELi tasandi sündmused, on bioloogilise mitmekesisuse ja taimede geneetiliste ressursside säilitamise küsimus muutunud viimastel aastatel üha olulisemaks. Sellest annavad tunnistust näiteks nõukogu 25. oktoobri 1993. aasta otsus 93/626/EMÜ bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni sõlmimise kohta, ⁽²⁾ nõukogu 24. veebruari 2004. aasta otsus 2004/869/EÜ toidu ja põllumajanduse taimede geneetilisi ressursse käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel, ⁽³⁾ nõukogu 26. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 870/2004, millega kehtestatakse ühenduse programm põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamise kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1467/94, ⁽⁴⁾ ning nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ⁽⁵⁾. Et võtta neid küsimusi arvesse, tuleks söödakultuuride seemnesegude turustamist reguleeriva ELi õigusakti, nimelt direktiivi 66/401/EMÜ kohaselt kehtestada eritingimused.
- (2) Selleks et lubada turustada söödakultuuride seemnesegusid, mis on mõeldud kasutamiseks looduskeskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis

- (4) Käesoleva direktiiviga ei piirata siiski direktiivi 2008/62/EÜ kohaldamist säilitussegude suhtes, mis sisaldavad säilitussorte komisjoni 20. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/62/EÜ (millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanenud ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektsiionsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektsiionsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks) ⁽⁶⁾ tähenduses.
- (5) Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta) ⁽⁷⁾ kohaselt liikmesriikide määratud erikaitsealadel asuvad säilitamist vääriavad looduslikud ja poollooduslikud kasvukohad. Sellised alad tuleks lugeda säilitussegude lähtepiirkondadeks. Liikmesriikidel peaks olema võimalik määrata ka teisi alasid, mis aitavad säilitada taimede geneetilisi ressursse, kui need vastavad võrreldavatele nõuetele.
- (6) Tuleks ette näha, et lubadele ja etikettidele märgitakse säilitussegu komponentide liigid ja vajaduse korral alamliigid. Samuti tuleks sätestada selliste direktiiviga 66/401/EMÜ hõlmatud segu komponentide eriomane idanevus, mis ei vasta kõnealuse direktiivi II lisas sätestatud idanevuse nõuetele. Otsekoristuse teel saadud säilitussegude korral tuleb nende nõuete puhul võtta arvesse koristusmeetodit.

⁽¹⁾ EÜT 125, 11.7.1966, lk 2298/66.

⁽²⁾ EÜT L 309, 13.12.1993, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 378, 23.12.2004, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 162, 30.4.2004, lk 18.

⁽⁵⁾ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT L 162, 21.6.2008, lk 13.

⁽⁷⁾ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

- (7) Tuleb sätestada erandid seoses säilitussegu kontrollimisega liikmesriikides enne selle turustamiseks loa andmist. Segude kontrollimise viisi puhul tuleks teatavatel juhtudel võtta arvesse ka kasvatatavate kultuuride säilitussegude ja otsekoristuse teel saadud säilitussegude koristusmeetodite erinevusi.
- (8) Selleks et tagada säilitussegude turustamine geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis, tuleks ette näha piirangud, eelkõige seoses päritolu- ja lähtepiirkonnaga.
- (9) Tuleks kehtestada säilitussegude maksimaalne turustatav kogus. Et tagada sellest maksimaalsest kogusest kinnipidamine, peaksid liikmesriigid nõudma, et tootjad teataksid säilitussegude kogused, mille jaoks nad kavatsavad luba taotleda, ja vajaduse korral eraldama tootjatele kogused.
- (10) Säilitussegude jälgitavus tuleks tagada asjakohaste pitseerimis- ja märgistusnõuetega.
- (11) Et tagada käesoleva direktiivi sätete nõuetekohane kohaldamine, tuleks teha ametlikku järelevalvet.
- (12) Komisjon peaks pärast sobiva ajavahemiku möödumist hindama, kas käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on tõhusad.
- (13) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „lähtepiirkond”–
- i) ala, mille liikmesriik on määranud erikaitsealaks vastavalt direktiivi 92/43/EMÜ artikli 4 lõikele 4, või
- ii) ala, mis aitab säilitada taimede geneetilisi ressursse ja mille liikmesriik on määranud vastavalt riiklikule menetlusele, mis põhineb direktiivi 92/43/EMÜ artikli 4 lõikes 4 koostoimes kõnealuse direktiivi artikli 1 punktidega k ja l sätestatud kriteeriumidega võrreldavatel kriteeriumidel, ning mida hallatakse, kaitstakse ja mille üle teostatakse järelevalvet kõnealuse direktiivi artiklites 6 ja 11 sätestatuga võrdväärset viisil;
- b) „kogumiskoht”– lähtepiirkonna osa, kus seeme on kogutud;
- c) „otsekoristuse teel saadud segu”– puhastatud või puhastamata seemnesegu, mida turustatakse kogumiskohast kogutud seguna;

d) „kasvatatavate kultuuride segu”– seemnesegu, mille tootmisprotsess on järgmine:

- i) kogumiskohast võetakse üksikute liikide seemned;
- ii) punktis i viidatud seemneid kasvatatakse üksikute liikidena väljaspool kogumiskohta;
- iii) seejärel segatakse nende liikide seemned seguks, mis koosneb kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulikest perekondadest, liikidest ja vajaduse korral alamliikidest.

Artikkel 2

Säilitussegud

1. Erandina direktiivi 66/401/EMÜ artikli 3 lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid anda loa turustada selliste perekondade, liikide ja vajaduse korral alamliikide segusid, mis on mõeldud kasutamiseks looduskeskkonna säilitamiseks kõnealuse direktiivi artikli 22a lõike 1 punktis b viidatud geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis.

Sellised segud võivad sisaldada direktiiviga 66/401/EMÜ hõlmatud söödakultuuride seemneid lisaks selliste taimede seemnetele, mis ei ole söödakultuurid kõnealuse direktiivi tähenduses.

Selliseid segusid nimetatakse edaspidi „säilitussegudeks”.

2. Kui säilitussegu sisaldab säilitussorti, kohaldatakse direktiivi 2008/62/EÜ.

3. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse direktiivi 66/401/EMÜ.

Artikkel 3

Päritolupiirkond

Kui liikmesriik annab loa säilitussegu turustada, määratleb ta piirkonna, millega asjaomane segu on looduslikult seotud (edaspidi „päritolupiirkond”). Ta võtab arvesse taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatelt asutustelt või liikmesriikide asjaomastelt tunnustatud organisatsioonidelt saadud teavet. Kui päritolupiirkond asub rohkem kui ühes liikmesriigis, määratlevad selle kõik asjaomased liikmesriigid ühisel kokkuleppel.

Artikkel 4

Loa andmine

1. Liikmesriigid võivad anda loa turustada säilitussegu selle päritolupiirkonnas eeldusel, et segu vastab otsekoristuse teel saadud säilitussegu puhul artikli 5 nõuetele või kasvatatavate kultuuride säilitussegu puhul artikli 6 nõuetele.

2. Luba sisaldab järgmisi andmeid:
- tootja nimi ja aadress;
 - koristusmeetod – kas otsekoristus või kasvatatavad kultuurid;
 - komponentide (liikide ja vajaduse korral alamliikide) massiprotsent;
 - kasvatatavate kultuuride säilitussegude korral selliste direktiiviga 66/401/EMÜ hõlmatud segu komponentide eriomane idanevus, mis ei vasta kõnealuse direktiivi II lisas sätestatud idanevuse nõuetele;
 - segu kogus, mille jaoks luba taotletakse;
 - päritolupiirkond;
 - turustuspiirangud päritolupiirkonnas;
 - lähtepiirkond;
 - kogumiskoht ja kasvatatavate kultuuride säilitussegu puhul ka kasvatuskoht;
 - kogumiskoha kasvukohatüüp ja
 - kogumise aasta.

3. Lõike 2 punkti c puhul piisab otsekoristuse teel saadud säilitussegude korral sellest, kui märkida liikidena ja vajaduse korral alamliikidena sellised komponendid, mis on kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulikud ja mis on segu komponentidena olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis.

Artikkel 5

Loa nõuded otsekoristuse teel saadud säilitussegude puhul

- Otsekoristuse teel saadud säilitussegu peab olema kogutud lähtepiirkonna kogumiskohast, kuhu ei ole seemet külvatud 40 aasta jooksul enne artikli 7 lõikes 1 viidatud tootja taotluse kuupäeva. Lähtepiirkond peab asuma päritolupiirkonnas.
- Otsekoristuse teel saadud säilitussegu selliste komponentide osakaal, mis on kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulikud liigid ja vajaduse korral alamliigid ning mis on segu komponentidena olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis, peab olema piisav, et taastada kogumiskoha kasvukohatüüp.
- Lõikes 2 viidatud komponentide idanevus peab olema piisav, et taastada kogumiskoha kasvukohatüüp.

4. Lõikele 2 mittevastavate liikide ja vajaduse korral alamliikide maksimaalne sisaldus ei tohi olla üle 1 massiprotsendi. Otsekoristuse teel saadud säilitussegu ei tohi sisaldada järgmisi liike: *Avena fatua*, *Avena sterilis* ja *Cuscuta* spp. *Rumex* spp., välja arvatud *Rumex acetosella* ja *Rumex maritimus*'e maksimaalne sisaldus ei tohi olla üle 0,05 massiprotsendi.

Artikkel 6

Loa nõuded kasvatatavate kultuuride säilitussegude puhul

- Kasvatatavate kultuuride säilitussegu puhul peab kogutud seeme, millest kasvatatavate kultuuride seemnesegu toodetakse, olema kogutud lähtepiirkonna kogumiskohast, kuhu ei ole seemet külvatud 40 aasta jooksul enne artikli 7 lõikes 1 viidatud tootja taotluse kuupäeva. Lähtepiirkond peab asuma päritolupiirkonnas.
- Kasvatatavate kultuuride säilitussegu seemned peavad kuuluma liikidesse ja vajaduse korral alamliikidesse, mis on kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulikud ja segu komponentidena olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis.
- Kasvatatavate kultuuride säilitussegu komponendid, mis on söödakultuuride seemned direktiivi 66/401/EMÜ tähenduses, peavad enne segamist vastama direktiivi 66/401/EMÜ II lisa III jaos sätestatud tarbeseemne nõuetele, mis on analüütilise puhtuse puhul sätestatud kõnealuse lisa I jao punkti 2 alapunktis A esitatud tabeli 4.–11. veerus, III lisa 4. veerus täpsustatud massiga proovis (kokku veeru kohta), muude taime liikide maksimaalse sisalduse puhul II lisa I jao punkti 2 alapunktis A esitatud tabeli 12., 13. ja 14. veerus ning liigi *Lupin* seemnetega seotud tingimuste puhul kõnealuse lisa I jao punkti 2 alapunktis A esitatud tabeli 15. veerus.
- Kasvatada on lubatud viis põlvkonda.

Artikkel 7

Menetlusnõuded

- Luba antakse tootja taotluse alusel.

Taotlusega koos esitatakse teave, mis on vajalik artiklite 4 ja 5 (otsekoristuse teel saadud säilitussegude puhul) või artiklite 4 ja 6 (kasvatatavate kultuuride säilitussegude puhul) nõuete täitmise kontrollimiseks.

- Otsekoristuse teel saadud säilitussegude puhul teostab liikmesriik, kus kogumiskoht asub, visuaalsed vaatlused.

Visuaalsed vaatlused tehakse kogumiskohas kasvuperioodil piisava sagedusega, et tagada segu vastavus vähemalt artikli 5 lõigetes 2 ja 4 sätestatud loa nõuetele.

Visuaalse vaatluse teinud liikmesriik dokumenteerib selle tulemused.

3. Kasvatatavate kultuuride säilitussegude puhul teeb liikmesriik ise või laseb enda ametliku järelevalve all teha taotluse läbivaatamise ajal katseid, et kontrollida säilitussegu vastavust vähemalt artikli 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud loa nõuetele.

Katsed tehakse kooskõlas hetkel kasutusel olevate rahvusvaheliste meetoditega või selliste meetodite puudumise korral kooskõlas muude asjakohaste meetoditega.

Asjaomane liikmesriik tagab, et katsete tegemiseks vajalikud proovid võetakse homogeensetest partiidest. Liikmesriik tagab, et kohaldatakse direktiivi 66/401/EMÜ artikli 7 lõikes 2 sätestatud eeskirju partii ja sellest võetud proovi massi kohta.

Artikkel 8

Koguseline piirang

Liikmesriigid tagavad, et igal aastal turustatav säilitussegude seemnete kogus ei ole üle 5 % direktiiviga 66/401/EMÜ hõlmatud söödakultuuride seemnesegude kogumassist, mida asjaomane liikmesriik vastaval aastal turustab.

Artikkel 9

Koguseliste piirangute kohaldamine

1. Otsekoristuse teel saadud säilitussegude puhul tagavad liikmesriigid, et tootjad teatavad neile enne iga tootmisperioodi algust säilitussegude seemnekoguse, mille jaoks nad kavatsevad luba taotleda, ning kavandatava kogumiskoha või kavandatavate kogumiskohtade suuruse ja asukoha.

Kasvatatavate kultuuride säilitussegude puhul tagavad liikmesriigid, et tootjad teatavad neile enne iga tootmisperioodi algust säilitussegude seemnekoguse, mille jaoks nad kavatsevad luba taotleda, kavandatava kogumiskoha või kavandatavate kogumiskohtade suuruse ja asukoha ning kavandatava kasvatuskoha või kavandatavate kasvatuskohtade suuruse ja asukoha.

2. Kui lõikes 1 viidatud teadete põhjal ületatakse tõenäoliselt artiklis 8 sätestatud koguseid, määravad liikmesriigid igale asjaomasele tootjale koguse, mida ta võib vastaval tootmisperioodil turustada.

Artikkel 10

Pakendite ja konteinerite pitseerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et säilitussegusid turustatakse üksnes suletud ja pitseeritud pakendites ja konteinerites.

2. Et tagada pitseerimine, peab pitseerimissüsteem koosnema vähemalt etiketist või kinnitatud pitserist.

3. Lõikes 1 viidatud pakendid ja konteinerid peavad olema pitseeritud nii, et neid ei saa avada pitseerimissüsteemi kahjustamata või tootja etiketile, pakendile või konteinerile avamisjärgi jätmata.

Artikkel 11

Märgistamine

1. Liikmesriigid tagavad, et säilitussegude pakendid ja konteinerid on varustatud tootja etiketi või trükitud või templiga löödud sildiga, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- a) sõnad „ELi eeskirjad ja standardid”;
- b) etiketi paigaldamise eest vastutava isiku nimi ja aadress või tunnusmärk;
- c) koristusmeetod: otsekoristus või kasvatatavad kultuurid;
- d) pitseerimise aasta järgmisel kujul: „pitseeritud ...” (aasta);
- e) päritolupiirkond;
- f) lähtepiirkond;
- g) kogumiskoht;
- h) kogumiskoha kasvukohatüüp;
- i) sõnad „söödakultuuride seemne säilitussegu, mis on mõeldud kasutamiseks aladel, mille kasvukohatüüp on sama mis kogumiskohal (v.a biotilised tingimused)”;
- j) partii viitenumber, mille annab etiketi paigaldamise eest vastutav isik;
- k) komponentide (liikide ja vajaduse korral alamliikide) massiprotsent;
- l) deklareeritud neto- või brutomass;
- m) granuleeritud pestitsiidide, puhtimisainete või muude tahkete lisandite kasutamise korral tuleb ära märkida lisandi laad ning ligikaudne seemnekogumi või puhaste seemnete massi ja kogumassi suhe ja
- n) kasvatatavate kultuuride säilitussegude puhul selliste direktiiviga 66/401/EMÜ hõlmatud segu komponentide eriomane idanevus, mis ei vasta kõnealuse direktiivi II lisas sätestatud idanevuse nõuetele.

2. Lõike 1 punkti k puhul piisab sellest, kui märgitakse ära otsekoristuse teel saadud säilitussegude komponendid, nagu on sätestatud artikli 4 lõikes 3.

3. Kui nõutavate eriomaste idanevuste arv on suurem kui viis, piisab lõike 1 punkti n puhul sellest, kui märgitakse ära nõutavate eriomaste idanevuste keskmine.

*Artikkel 12***Järelevalve**

Liikmesriigid tagavad ametliku järelevalve kaudu käesoleva direktiivi nõuete järgimise.

*Artikkel 13***Aruandlus**

Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil tegutsevad tootjad teatavad igal tootmisperioodil turustatud säilitussegude kogused.

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele viimaste nõudmisel nende territooriumil turustatud säilitussegude kogused.

*Artikkel 14***Taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatest tunnustatud organisatsioonidest teatamine**

Liikmesriigid teatavad komisjonile viimase nõudmisel taimede geneetiliste ressurssidega tegelevad asutused või liikmesriikide asjaomased tunnustatud organisatsioonid.

*Artikkel 15***Hindamine**

Komisjon hindab käesoleva direktiivi rakendamist 31. detsembriks 2014.

*Artikkel 16***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30. novembriks

2011. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste riiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 18***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 30. august 2010

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO